

Vantaa välittää – oppilashuoltoa yhteisöllisesti

Perusopetuksen aluepäällikkö Kirsi Kolu

Johtava koulupsykologi Tuija Harakka

Orientaatio välittämisen ja positiivisen palautteen merkitykseen

Ystävyyden patoumat

Vantaan toimijoista

- Suomenkielisiä peruskouluja on 42
- Kolme oppilaaksiottoaluetta > aluepäälliköt johtavat
- Perusopetuksessa on reilu 22 000 oppilasta
 - 24 koulupsykologia (yhdeällä n. 927 oppilasta) ja johtava koulupsykologi
 - 27 kuraattoria (yhdeällä n. 810 oppilasta) ja vastaava kuraattori
 - 36.5 terveydenhoitajaa (yhdeällä n. 629 oppilasta)
 - 1 koululääkäri per 3500 oppilasta

Kaupunkitasoinen ohjanta oppilashuoltoon ja hyvinvointityöhön perusopetuksessa:

Mm.

- Opsin luku 8: Oppilashuolto
- Oppilashuollon käsikirja liitteineen
- Hyvinvointikansio
- YHR-navigoinnit
- YHR-iltapäivät vuosittain
- Työryhmien tuki (oppilashuollon ohjausryhmä, oppilashuollon ja hyvinvoinnin valmistelutiimi jne)

Yhteisöllistä ja yksilökohtaista hyvinvointityötä ei voida täysin irrottaa toisistaan:

- Vaikuttamalla yksilöön vaikutetaan yhteisöön ja päinvastoin!
- Esim. Monialainen asiantuntijaryhmä voi lisätä yhteisöllisyyttä, voidaan jakaa asioita ja tukea oppilasta ja ryhmäläisiä moniammatillisesti

Yhteisöllisen hyvinvointityön yleisiä periaatteita:

- Jokainen yksittäinen kohtaaminen vaikuttaa yhteisöllisyyden muodostumiseen koululla.
 - Vastuu siitä on kaikilla koulun aikuisilla joka päivä koulun arjessa.
 - Yhteisöllisyys tulee nähdä laajana kokonaisuutena, jossa esim. oppilashuollon työntekijöiden luokkatyöskentely tai luokkiin jalkautuminen on vain osa kokonaisuutta.
- > Yhteisöllisyys näkyy koulun toimintakulttuurissa.

Yhteisöllisen hyvinvointityön yleisiä periaatteita

- Kaikki koulussa toimivat henkilöt (henkilökunta ja oppilaat) vastaavat yhdessä yhteisöllisyyden muodostumisesta
- Tavoitteena on saavuttaa hyvä yhteisöllisyyden taso kouluarkeen, ei vain yksittäisiä tempauksia (jotka nekin tärkeitä)
- Parhaimmillaan avointa kommunikaatiota, jokaisen työn arvostamista, ystävällisyyttä ja kuulumisen tunnetta
- Arjessa luokkatasojen yhteistyö tukee yhteisöllisyyttä
- Ryhmyttäminen systemaattisesti; kaikki opettajat tekevät kaikilla tunneillaan

Yhteisöllinen hyvinvointityö on: Yhdessä tekemistä

- Joustavat järjestelyt ja "yhteisten oppilaiden" periaate tuovat useita aikuisia oppilaan elämään. Ei ole ajattelua "mun luokka, sun luokka"
- Jakaminen! Tunne, ettei jää yksin asian kanssa.
- Henkilöstön yhteistoiminta, yhteiset juhlatilaisuudet, ylipäänsä juhlakulttuuri.
- Ikäsekoitteiset valinnais- ym. ryhmät

Yhteisöllinen hyvinvointityö on: Yhdessä tekemistä

- Yhteistyöpäivät: YHR mukana (esim. YHR Cafe), yhdessä tekeminen: koko perhe ja koulu
- YHR jalkautuu luokkiin ja koko kouluun, ulos omista huoneistaan
- YHR-jäsenten kummiluokkatoiminta
- Huoltamo: YHR:n jäsenet ovat kerran viikossa pitkällä välitunnilla aulassa. Siellä oppilaille järjestetään leikkejä, pelejä, kyselyitä yms.

Yhteisöllinen hyvinvointityö on: Yhdessä tekemistä

- Opiskeluympäristön arviointi: Oppilaat mukana arvioimassa oppilaskunnan hallituksen välityksellä. Myös huoltajien edustus mukana
- Nuorisotyön jalkautuminen: Opettajien ja nuorisotyöntekijöiden yhteinen keskustelu ja huolien jakaminen.
- Säännölliset tapaamiset ja yhteistyösopimukset verkoston kanssa (nuorisotoimi, lähipoliisi, Icehearts, seurakunta, jne)

Yhteisöllinen hyvinvointityö on: Rakenteita ja suunnitelmallisuutta

- Yhteiset rakenteet ja tapaamiset:
 - YHR YS-ajalla, hyvinvointiteemat YS-ajoilla
 - YHR ja Jory
 - YHR mukana vanhempainilloissa
 - jne
- Hyvinvointitapahtumia riittävän usein

Yhteisöllinen hyvinvointityö on: Oppilaiden osallisuutta

- Toimintaan ja arkeen vaikuttaminen (uusi ops)
 - Oppilaiden osallisuus tekee oppilaista koulun aktiivisia toimijoita (välituntitoiminta, oppilaskerhot).
 - Oppilaita ei edusta vain oppilaskunnan hallitus tai tukioppilaat > kuullaan myös ”ihan tavallisia oppilaita”
 - Oppilaita osallistetaan ja heidän ideoitaan kuunnellaan ja toteutetaan. Esim. maustepöytä ruokalaan. Tärkeää, että oppilaille tiedotetaan, miten asiat etenevät, jotta hekin huomaavat, että he voivat vaikuttaa.
 - Supervälkkä: koko koulu ulos pitkälle välkällä, oppilaat leikittää koulun aikuisia
- Havainto: oppilaiden osallisuus on vahvistunut

Yhteisöllinen hyvinvointityö on: Hyvinvoinnin oppimista

- Ryhmiä esim. käyttäytymiseltään haasteellisille/syrjäänvetäytyville oppilaille (työparina psykologi/terveydenhoitaja/kuraattori/nuorisotyöntekijä)
- Hyvää mieltä yhdessä tunnit (SMS)
- Viikottainen hymy = luokkahenkitunti
- Hyvinvointituokiot osana opetusta
- Fiiliskierroksia tunnin alussa

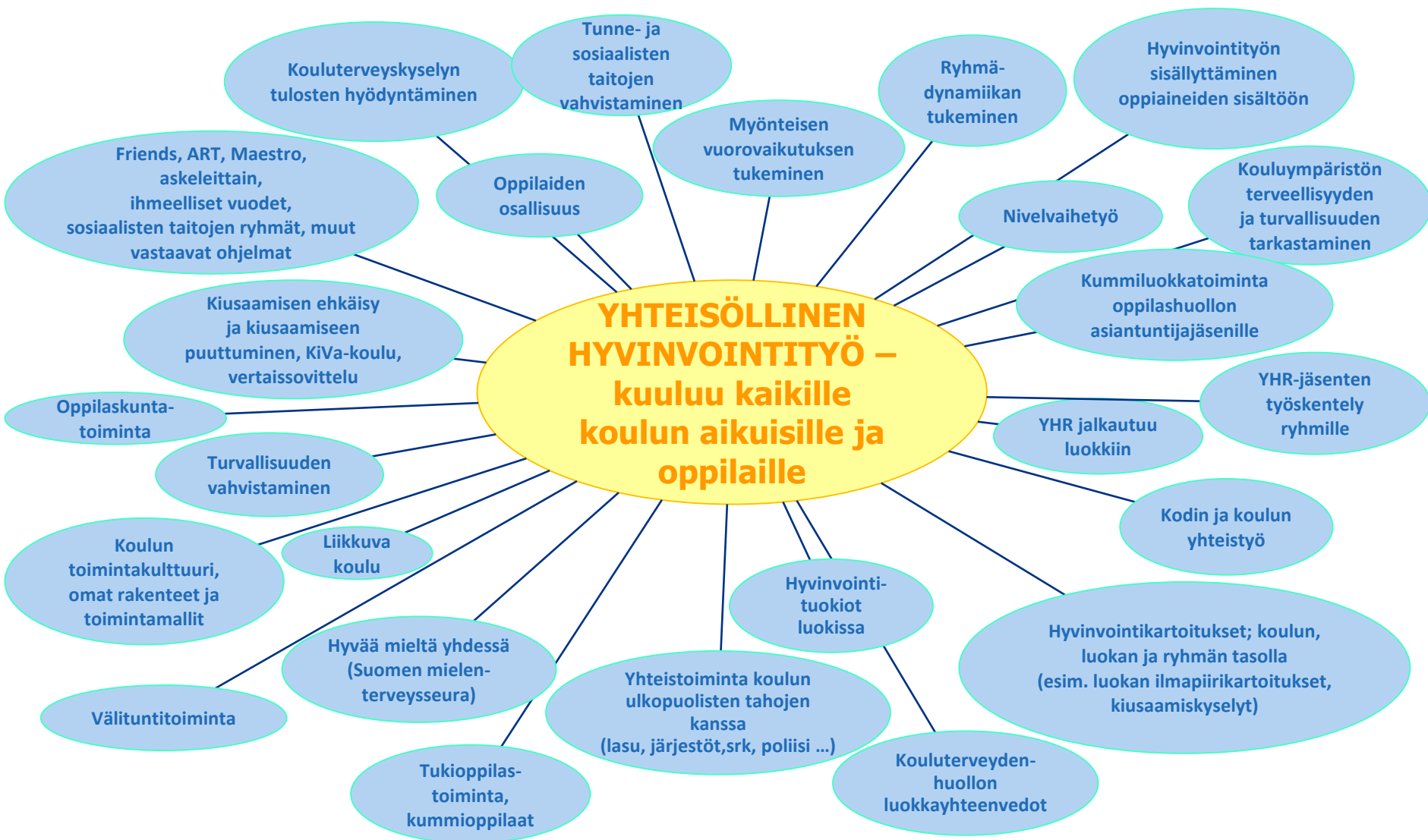
Yhteisöllinen hyvinvointityö on: Hyvinvointitiedon keräämistä ja kehittämistoimintaa

- Koko kouluyhteisön hyvinvointiin liittyvät kartoitukset
- Luokan/Luokkatason hyvinvointikartoitukset:
 - Opettaja-arvio
 - Oppilaiden arvio
 - Luokan oppilaiden edustajat ja opettaja YHR:ään
 - Nostetaan yhdessä kehitettävät alueet ja vahvuudet
 - Sovitaan toimenpiteistä
 - Seurataan miten asiat on edenneet
 - Keskustellaan myös vanhempien kanssa

Yhteisöllinen hyvinvointityö on: Yhteistyötä huoltajien kanssa

- Vanhempien kanssa aito yhteistyö
- Vanhempainillat houkutteleviksi:
Teemavanhempainillat, Some-vanhempainillat,
huoltajille aktiivinen rooli, erilaiset vanhempainillat
- Kahvittelun ohella keskustelua pienten lasten
vanhempien arjesta, mukana esim. kuraattori ja
perhekoutsit
- Ulkona oppimispäivä yhdessä vanhempainyhdistys
ja koko koulu

Yhteisöllinen hyvinvointityö:

Hyvinvointi strategisena kärkenä

- Hyvinvoinnin määrittely
- Hyvinvoivan koulun profiili
- Koulutusta mm. hyvinvoinnin johtamiseen
- Jokaisessa koulussa on käytössä jokin sosiaalisiin ja tunnetaitojen vahvistamiseen liittyvä ohjelma
- Hyvinvointiraha kouluille
- Hyvinvointitiedolla johtaminen (mm. kunta10)

Vantaan perusopetuksen ja Suomen mielenterveysseuran
yhteistyön tulos:
Mun mieli-hyvinvoinnin mobiilisovellus

Lopuksi: Uusi ops tukee hyvinvointityötä ja yhteisöllisyyttä !